

2016/10/16

نظر محمد مطمئن

د اجرائیه مشر د پام وړ! د سعودي مسافرو ستونزې

له مودې راهیسي د سعودي د افغان مسافرو شکایتونه کیږي، مگر داسې چاره لاهم ونه شوه، چې د هغوی شکایتونو او ستونزو ته دې ځواب ویل شوی وي.

اجرائیه رئیس سعودي عربستان ته سفر لري، هلته به د شاهي حکومت او کورنی له لور رتبه مشرانو سره گوري، دا ډول به افغان سفیر او افغان ډیپلوماټان هم ورسره مجلسونه ولري.

په سعودي عربستان کې ډیری داسې افغان مسافر دي چې نږدې درې، څلور او د ځینو پنځه کلونه کیږي چې د پاسپورټونو او اقامو (ویزو) د ستونزو له امله خپل هیواد ته نه شي راتلای، هرځای ته ولاړل، چارواکو ته یې خپل ږغ ورساوو، مگر غم یې نه خوړل کیږي.

داچې سعودي عربستان او ځینې نور خلیجی هیوادونه افغانانو ته اقامه (اوردمهاله ویزه) نه ورکوي، نو افغانان چې په کور دننه له بیکاری سره مخ دي، د پاکستان څخه په جعلی پاکستاني پاسپورټونو سعودي عربستان او ځینې نورو خلیجی هیوادونو ته تللي دي.

ستونزه داده چې دا څوکلونه کیږي چې پاکستان سختی شروع کړي، او چې کله هم افغانان له سعودي عربستان او یا هم نورو خلیجی هیوادو څخه د پاکستان د لاري راځي، د پاکستان هوایي ډگرونو کې ورڅخه د دوی جعلی شناخت کارډ، پاسپورټ او ټول اسناد اخیستل کیږي، له دې سربیره نغدي پیسې هم ورڅخه وړل کیږي. مجبوراً افغانان په سعودي عربستان او خلیجی هیوادو کې د مسافري ورځي او شپې تیروي.

د طالبانود نظام پرمهال د لنډ وخت لپاره سعودي عربستان سره تفاهم وشو، هغه افغانان چې د پاکستاني پاسپورټونو په کارولو سره سعودي ته تللي وو، هغوی ته د افغان سفارت لخوا نوي افغانی پاسپورټونه ورکول کیدل، او سعودي عربستان به هم په افغانی پاسپورټونو ورته پخوانی اقامي نوي کولي. نور به د پاکستان له احتیاج څخه خلاص وو.

د کرزي د حکومت پر مهال هم د لنډ وخت لپاره تعامل وشو، مگر هلته سعودي کې مسافر گيله لري چې د قومي او ژبني ستونزو له کبله دغه پروسه ډیره ژر بنده شوه.

هغه افغان مسافر چې د پاکستان په جعلی پاسپورټونو سعودي ته تللي و، کله چې هم د کرزي په لومړیو وختونو کې د کابل هوایي ډگر د لاري هیواد ته راستنیدل، په پاسپورټونو به یې د افغانستان د دخول ویزه لگول شوي وه، مگر بیا هم دوی ته بلا ستونزي د ژبني او قومي تعصبونو له کبله جوړیږي، او ډیرې زیاتي پیسې د ترهگرو په نوم ورڅخه اخیستل کیدی.

نږدې يولک داسې افغانان دي چې پاکستانې پاسپورټونه کاروي، د پاکستان سفارت ورته په سعودي کې پاسپورټ تمدید کوي، کله چې له ډيرو هڅو او کوششونو وروسته د افغان سفارت څخه ويزه واخلي او کابل ته راځي، په هوايي ډگر کې له دوه زره څخه تر څلور زره پورې ډالر ورڅخه په بېلابېلو نومونو اخیستل کيږي، د ترهگر په نوم زندان ته په تگ گواښل کيږي.

د اېډول بله ستونزه د پخوانيو قلمي پاسپورټونو ده، اوس چې نوي کمپيوټري پاسپورټونه اړين دي، او تذکره هم تاييد غواړي، په نومونو کې، عمر کې او يا چې لږ هم فرق وي، بيا به مسافر مجبوره وي چې نوي تذکره جوړه او تاييد کړي، چې داهم اسانه کار نه دی.

عرب متحده اماراتو کې د پاکستانې پاسپورټونو اړول (بدلول) افغانې پاسپورټونو ته پروسه له ستونزو او مشکلاتو وروسته اوس حل شوې، او افغان مسافر هلته ورڅخه خوښ دي، تر ډېره د دوبي له نوي کونسل څخه خلک راضي ښکاري.

قطر هيواد کې هم پاکستانې پاسپورټونه د قانوني پروسې له تکميل کولو وروسته افغانې پاسپورټونو ته اړول کيږي، اقامه په افغانې پاسپورټ ورته وهل کيږي او ستونزه تر ډېره حل ده.

يو اځنۍ ستونزه په سعودي عربستان کې ده، هغه هم د سعودي عربستان لخوا مشکلات نه دي جوړ شوي، بلکې افغان مسافر گيله لري چې د افغان حکومت سفارت هلته د افغان مسافرو د ستونزو په حل کولو کې لږوالتيا ځکه نه لري، چې کله سفارت ته ورشي، نو د يو پاکستانې په سترگه ورته گوري.

افغان مسافر گيله لري چې افغان حکومت ونه شواي کولای چې سعودي عربستان راضي کړي چې افغانانو ته ويزې ورکړي، او دوی هم له مجبوريتنه د پاکستان پر جعلي پاسپورټونو ويزې اخیستي دي، اوس له حکومت څخه غواړي چې د مسافرو په قانوني کولو او بېرته هيواد ته راستنيدو کې ورسره مرسته وکړي، د نورو خليجې هيوادو په څير په سعودي عربستان کې هم د افغانستان سفارت ورته اسانتياوي ورته برابري کړي.

ډيری دغه افغان مسافر چې پاکستانې جعلي پاسپورټونه لري او په سعودي کې مزدوري کوي، د يوځانگړي قوم خلک دي، دوی وايي چې کله هم په رياض کې افغان سفارت ته ورځي هلته ورسره ناسم چلند کيږي، او هيڅ ډول مرسته ورسره نه کيږي، حتی که پر همدې پاکستانې پاسپورټ، افغانستان ته د ننوتلو ويزه ورکول شي، هم دوی به ۴ او ۵ کاله له کوره مسافر نه پاتي کيږي، دوی دا گيله هم لري چې زموږ درې ژبو ورونو سره هغوی چې په پاکستانې جعلي پاسپورټونو سعودي ته تللي همدا د افغانستان ويزې ورکولو اسانتياوي ورته ورکول کيږي، او د کابل په هوايي ډگر کې هم ورته ستونزې نه جوړيږي.

اميد دی چې اجرائيه رئيس عبدالله عبدالله به د افغان مسافرو دغه ستونزه د سعودي عربستان له لور پورو چارواکو سره ياده او د حل او مرستې غوښتنه به ورڅخه وکړي، دا ډول اميد دی چې افغان سفارت ته هم لارښوونه وشي چې د ستونزې په حل کولو کې غافل ونه اوسي. او د لنډ مهال لپاره په هممهغه پاکستانې پاسپورټونو افغانستان ته د ويزې ورکولو اړوند هم فکر وکړي، په کابل هوايي ډگر کې د افغان مسافرو سره د ناسم چلند او ستونزو مخنيوي هم وشي.

ډيری افغان مسافر د سعودي په زندانو کې پراته دي، چې افغان حکومت يې پوښتنه نه ده کړي، که ډاکټر عبدالله دغه ستونزه هم د سعودي حکومت چارواکو سره ياده کړي.

بنه به داوي چې اجرايه مشر د افغان مسافرو له رښتوني استازو سره مجلس ولري او له هغوی څخه په حوصله باندې د مسافرو ستونزې واورې، بيا په گډه همدا ستونزې د مسافرو د استازو په مخ کې له افغان سفير سره مطرح کړي.

که خدای مه کړه، اجرائيه مشر عبدالله عبدالله هم سعودي عربستان کې د افغان مسافرو ستونزه جدې ونه گڼي او په اړه يې بې پرواه پاتې شي، نو د افغان مسافرو گيله به نوره هم پر ځای او لا زياته شي، چې رښتيا هم د يو ځانگړې قوم د افغان مسافرو د ستونزو حل کولو کې افغان سفارت او مشران ليوالتيا نه لري.

د گډ حکومت دواړو مشرانو ته مو وروستی وړانديز دادی چې په سعودي عربستان کې سفير او افغان ډيپلوماتان داسې څوک وگماري چې د خپل ولس په ژبه ورسره پوه شي، او خپل خلک پردي ونه گڼي، دهغوی سپکاوي ونه کړي.

داچې لاهم افغان سفارت ويل کيږي خپله ځانگړې ودانۍ نه لري او دهند سفارت ورته ځای ورکړي، دا هم ستونزه ده، بنه به داوي چې په رياض کې افغان سفارت خپله ځانگړې ودانۍ کرايه کړي.

پای

